

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt I. Varii vocationum modi, quibus etiam peccatores ad spiritualem vitam divinitùs vocari solent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

ad lucis incrementum amoris & rursus augmento lucis & amoris, succedit novus puritatis gradus. Unde contingit mirabilis circulus inter horum trium statuum exercitia divina.

Quinque hoc Libro pertractanda sunt.

De via igitur purgativa supernaturali, quae exercetur secundum partem hominis interioriorem, quae ad incipientes in via spirituali proprie spectat, primo loco erit differendum. Circa quam quinque potissimum divina gratia erunt a nobis explicanda. Primum, De variis vocationum generibus, & praecipue de gratia sive amore sensibili, quo incipientes mirabili vocatione trahuntur a DEO, ut facilius, relictis omnibus creaturis, illum sequantur. Secundum, De oblectationibus tam interiorum quam exteriorum sensuum, quibus tyrones tamquam spirituali lacte & melle a DEO trahuntur. Tertium, De luce sive contemplatione supernaturali, quae etiam in vita spirituali tyronibus vel impertectis a DEO clementissimo concedi solet. Quartum, De purgatione, hoc est, desolatione sive afflictione a sensibili gratia absentia causata, ac variis tentationibus, quibus incipientes a demone frequentius impugnantur, ac de earum remediis. Ac demum Quinto loco Documenta aliqua trademus, quibus hanc viam ingressi, pericula, quae in ea solent contingere, evadere, ac securius per eam incedere, & ad altiora progredi valeant.

CAPVT I.

Variis vocationum modi, quibus etiam peccatores ad spirituale vitam divinitus vocari solent.

SOLET autem clementissimus DEUS multis variisque modis initio conversionis peccatorum animas ad sui amorem allicere, ac vi & efficacia mirabili trahere. De hac multiplici vocationum gratia egregie D. Gregorius Homil. 36. in Evangel. scribit, inquit: Ecce DEVS vocat per se, vocat per Angelos, vocat per Pastores, vocat plerumque per miracula, vocat plerumque per flagella, vocat aliquando per huius mundi prospera, vocat aliquando per adversa. Haec Gregorius.

Multiplices vocationum divinarum modi.

Qui ad duos reduci solent.

Vocatio per amorem declarat.

Omnes isti vocandi modi ad duos plerumque reduci solent; nempe, ad vocationem per timorem, sive iste timor ex adversitatibus temporalibus, sive ex poenarum aeternarum consideratione a DEO hominibus incutiat: & ad vocationem per amorem, hoc est per divinorum beneficiorum memoriam & veram recognitionem. De hac posteriori vocatione eleganter B. Laurentius Justinianus lib. 2. de Spiritual. anim. resurrect. Gratia igitur, inquit, lucens est radius a throno DEI procedens, illuminans cor, & divinae voluntatis pandens arcana; DEVS vero ipse est sol aeternus, invisibili luce corporalia & spiritualia universa perlustrans. Idem plane gratuita sua bonitate matutinam lucem in quorumdam iustificandorum cordibus oriri facit, quantum ex cognitione munerum intelligant, quantum a DEO charitate diligantur. Singularis profectio est ista vocatio, quae in beneficiorum caelestium agit speculo, per quam rationalis spiritus a suo torpore surgere, ac DEVM suum toto affectu diligere cogitur, tot facibus spiritualibus irradiatur accensus, tot amoris casti stimulis agitur, quot sunt dona, quae a Domino sibi noscitur esse impensa. Magna profectio insinua huius veritatis est vis, & praepotens istius lucis est virtus, quae repentino suo splendore mentis dissolvit torporem, interiores propulsat tenebras, gratiam simul confert & vitam. Quocumque considerationis suae divertit acie, quicquid illa effectus est dignus, reperit quo nutriatur, & a quo trahatur erectus. Nutriunt equidem meditantis exhibitae a DEO beneficia eo suavis, eoque dul-

cius, quod frequentius animo revoluntur & in memoria armario reconduntur. Manu quoque quadam spirituali faciem erigunt, & gratiam suam suavia a DEVM trahunt, a quo eadem percipisse cognoscunt. Nequaquam (ut arbitror) in peccati morte sui iacere valet ex animis, cuiusmodi ex infuso lumine donatum est beneficiorum numerositatem tractare sciam, & corde gustare.

Inter has igitur varias vocationum species, alia est vocatio communis, quae DEUS ordinario modo communia & specialia a se peccatis omnibus confert, tam in intellectu illustracionibus, quam affectum divinis excitacionibus & persuasionibus ordinando, modo horribiliam inferni poenarum incusso timore, modo peccati infirmitate, aut divinis beneficiis ante oculos positus ad vitam gratiae peccatores vocat. Alia est specialis DEI vocatio, quae modo magis supernaturali, hoc est efficacioribus auxiliis, majori mentium illustratione, ac plenioris luminis infusione aliquando non tam vocare seu invitare, quam compellere inire solet.

De hac vocatione B. Laurentius Justinianus lib. de Obedien. cap. 16. loquitur. Agat, inquit, gratias DEO quia gratis vocatur, non utique ab hominibus, non ab Angelis, sed a DEO; nec qualicumque vocatione, sed sancta, spirituali, sed caelesti, de qua apostolus ait: Qui vocavit nos in sortem Sanctorum in lumine. Vocantur plane multi ad fidem, dicente Domino, quod multi sunt vocati. Illorum tamen sic vocatorum pauci sunt, qui huiusmodi, de qua agitur vocatione, digni sunt. Communis est illa, ista vero specialissima. Haec ille. Nam cum DEUS sit agens infinitae virtutis, cuius divinae subordinationi hominum corda & voluntates subduntur, ut operentur, non indiget dispositionibus illis, quae agentia naturalia praerequirunt: potens est enim DEUS sub modo honestare pauperem, ac eum divitiis supernaturalibus in instanti locupletare.

Hoc efficaci & extraordinario vocationis impulsu apostolum PAULUM ad se traxit, ac ex lupulo in agnum convertit: tactus enim, cum adhuc esset inimicus & hostis, superiori illo & caelesti lumine, statim ad DEVM totus conversus clamare compellitur: Domine, quid me vis facere? Si cuiusmodi etiam vocatio contigit B. Mariae Magdalena, ex qua a Christo amoris jactu confixa, ad eius pedes

Alia vocationis divinae, in communem & specialem.

Variis specialibus & extraordinariis vocationibus, quae vocationis modum citat.

Thomae

Oper. Spirit. I. II. III. IV. V.

des lacrymarum veluti rivulos ab oculis fundens, vidit statim corruum. Idem ferè de ceteris Apostolis à Christo vocatis in Evangelio legitur: hi enim audita Christi Domini voce, ita interiori fide illustrati, & ad ejus amorem allekti, ut continuo relictis rebus eum fuerint secuti.

Et quoniam admirabilem hujusmodi vocationis efficaciam comprehendere nequibant perfidi illi hæretici Porphyrius & Julianus, credere non poterant, Apostolos ita promptè ad primam Christi Domini vocationem accurrisse. Similes quoque fuerunt multorum Martyrum vocationes, qui, vis à eorum qui cruciabantur in suis tormentis constantiâ, vel ad sanctas illorum in mediis carnificum cruciatibus admonitiones, subito compuncti seipos tortoribus pro vera Christi fide exarnificandos præbuerunt. Idem quoque legitur de multis Confessoribus & Anachoretis, qui ex lectione, vel facti Evangelii auditione desuper illustrati, sine ulla tergiversatione in vastam eremum, relictis omnibus, secesserunt, ut ibi liberiùs rerum divinarum contemplationi vacarent.

Varii autem sunt ejusmodi vocationum modi nonnumquam enim DEUS extraordinariis quibusdam signis utitur, vel supernis apparitione, ut contigit in S. Pauli conversione, vel certè corporali aut imaginaria sui manifestatione: quandoque exteriori & interiori locutione animas ad se allicit. Frequentior autem vocandi modus est, per repentinam intellectus illustrationem, & voluntatis inflammationem, aliquando immediatè per seipsum sine alio rei exterioris concussu; aliquando per aliqua sacræ Scripturæ verba, vel aliquam libri spiritualis lectionem, qualis fuit conversio Eunuchi Candacis Reginae, Act. 8. ex lectione Prophetiæ Isaiæ, & illorum duorum Nobilium magni illius Africani Equitis Pothianiani amicorum, ex lectione Vitæ sancti Antonii Abbatis, qui, (ut refert S. Augustinus lib. 2. Confess. cap. 6.) mirabilem & instantaneam experti sunt hominis interioris mutationem: quotum subitanea vocatio tantum apud ipsum potuit, ut de illa quemdam amicum nomine Alipium alloquens cap. 8. totus in seipso turbatus, in hæc verba prorumperet: *Quid patimur? quid est hoc? quid audisti? Surgunt indocti, & calum rapiunt, & nos cum doctrinis nostris sine corde, ecce ubi volutamus in carne & sanguine. Dixit hoc, & turbidus parturitione novæ vitæ intravit in quemdam hortum ibi forè vicinum, ubi sub quadam fici arborè prostratus, dimisit habenas lacrymas, ac post multam cordis afflictionem ad vocem cujusdam crebrò repentinè. Tolle lege, Tolle lege (scilicet cap. 12. narrat) arripuit codicem Apostoli, aperuit, & legit in silentio Capitulum in quod per unum conscriptum est, omnis dubitationis tenebræ diffugerunt, ita ut rebus terrenis omnino abdicatis, se totum DEI servitio traderet.*

Solet quandoque etiam DEUS nonnullos per Concinatorum verba emolire, sicut legimus de quibusdam, qui auditu DEI verbo tantum dolorem de peccatis suis conceperant, ut antequam concio finiretur, præclusis præ nimio dolore spiritibus deficerent, animam exhalarent.

Dicitur autem ejusmodi vocatio supernaturalis, non quòd aliæ, quibus peccatores à DEO ad penitentiam excitantur, non sunt etiam supernaturalis, sed quia fit modo quodam magis su-

pernaturali & divino, tum ob repentinam & quasi improvissam cordis nostri ad DEUM conversionem, tum quia clariùs illustratur intellectus, & multò efficacius inflammatur voluntas. Solet tamen DEUS semper ad animas nostras per intellectus januam introire, magnam illi desuper lucem communicando, cujus radius illustratus, vel divinorum beneficiorum multitudinem & magnitudinem agnoscat, ac in gratiarum actionem se totum DEO illorum largitori rependat; vel certè sui ipsius cognitioni, ac suorum defectuum considerationi attentius vacet, & divinæ justitiæ rigorem perhorrescat; vel denique ut gustet & videat quàm suavis sit Dominus, & qualiter jugum Christi suave sit, & onus ejus leve.

Hi sunt vocationum modi, quibus divina Majestas animas nostras ad se convertit, & de vastibus iræ & interitus, vasa misericordiæ & salutis, quando & quibus vult, juxta suum beneplacitum efficit. Ex quibus taliter vocatis, aliqua quidem recepti beneficii faciliè immemores, à DEO ad pristinas mundi vanitates, tamquam lus ad volatibrium, turpiter revertuntur: aliæ verò divinæ vocationi, quantum in ipsis est, correspondentes, in accepta primitus gratia feliciter perseverant. Quia autem ejusmodi animæ, ita specialiter à DEO vocatæ, navigant per procellosum mare hujus mundi innumeris periculis ac latrunculis undequaque circumseptum, quantum multæ naufragium faciunt, paucissime verò ad optatum salutis portum perveniunt; conabimur illas inter tot pericula ab omni naufragio immunes, præviâ sacræ Scripturæ lucernâ, ac communi sanctorum Patrum doctrinâ, præservare, & illas inter omnes difficultatum scopulos feliciter ab ipsi viâ purgativæ initus usque ad viâ unitivæ portum dirigere.

CAPVT II.

Via purgativa supernaturalis frequentius à gratia sensibilis (quæ mirabilis compunctionis est causa efficiens) insumitur.

QUAMVIS non ratò divina bonitas timore homines ad se trahere soleat, juxta illud Prophetiæ, *Dominus mortificat & vivificat, deducit ad inferos & reducit*: in via tamen purgativa supernaturali frequentius Electorum animas sensibilis quædam gratia allicere consuevit. Hujus autem sensibilis gratiæ nomine, etiam lucem quamdam, amorem, ac voluptatem quasi sensibilem comprehendimus; quia tam lux, quàm amor sive delectatio, à parte inferiori, quæ sensibilis est, percipitur & gustatur. Sensibilis præterea gratiæ nomen extendimus ad omnem amorem seu delectationem, quæ externis vel internis sensibus sentitur, sive sit devotio, sive voluptas, seu internæ aliæ dulcedines, quæ recipiuntur, & quibus homo fruitur in inferioribus animæ viribus; ad omnes denique perceptiones objectorum sensuum externorum, quando supernaturaliter & supra nostras vires fiunt: ut quando exteriori auditu musica, aut fragrantia odoratu percipitur, vel si contingat Christum Dominum, vel quempiam Sanctorum oculis corporeis videri.

Hac igitur sensibilis gratiæ, divina voluntas plenius ac perfectius seipsam creaturæ rationali communi-

peritus.
talis, &
quam ob
causam

Quod
per sensibilem
gratiam
intelligatur,